

TILRETTELAGTE AVHØR

APRIL 2017

STATISTIKKNOTAT

16.05.2017

Siden innføring av nye regler om tilrettelagte avhør i oktober 2015 har Politidirektoratet hatt fokus på å påse at de lovpålagte tidsfristene blir fulgt opp av politidistriktene. Politidirektoratet utarbeider derfor hver måned en rapport for å synliggjøre måloppnåelsen. Dette notatet viser resultatene basert på politidistriktenes innrapporteringer for april 2017.

Kvalitetssikring av tall

Politiet jobber kontinuerlig for å bedre kvaliteten på statistikken. En gjennomgang i mars av samtlige avhør siden lovens ikrafttredelse viste at enkelte avhør som skulle hatt tre ukers frist, hadde blitt klassifisert som et avhør med en eller to ukers frist. Dette hadde blant annet betydning for avhør som gjelder kroppskrenkelse. Korrigeringen som ble gjort har kun hatt betydning for statistikkrapporteringen, og ikke for når avhør har blitt gjennomført. Som følge av denne korreksjonen, vil historiske tall i rapporten for april 2017 være noe endret i forhold til rapporter fra før mars 2017.

Det er fortsatt unøyaktigheter i tallmaterialet da statistikkverktøyet er under utvikling og tallmaterialet delvis er basert på skjønnsmessige vurderinger og manuelle rapporteringer.

Tilrettelagt avhør

Tilrettelagt avhør skal gjennomføres i saker hvor barn og særlig sårbare fornærmede og vitner avhøres i saker om seksuallovbrudd, kjønnslemlestelse, mishandling i nære relasjoner, drap og kroppsskade. Det kan også gjennomføres tilrettelagt avhør i saker som omhandler andre typer straffbare forhold.

Tilrettelagt avhør gjennomføres etter reglene i straffeprosessloven § 239 flg. Avhengig av ulike kriterier skal avhøret som hovedregel gjennomføres innen 1-3 uker. Fristen regnes fra tidspunktet for anmeldelse eller når politiet av andre grunner har rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold. Når politiet først på et senere stadium i etterforskningen blir klar over at det aktuelle vitnet bør avhøres, regnes fristen fra det tidspunktet politiet hadde rimelig grunn til å anta at vitnet burde avhøres.

Datagrunnlag/ begrepsavklaring

Politidistriktene rapporterer månedlig informasjon om avhør gjennomført i forutgående måned. Månedsrapporten er basert på en kombinasjon av uttrekk fra politiets register og manuell rapportering fra politidistriktene.

Antall dager det tok å få gjennomført avhøret er beregnet fra tidspunktet forholdet ble anmeldt¹ til avhøret er gjennomført.

I notatet ses det på måloppnåelse for *førstegangsavhør*.

¹ I noen av sakene er tidspunktet satt til når politiet ble kjent med at det er et vitne i saken som skal avhøres ved tilrettelagt avhør.

1.HOVEDDEL

1.1 Hovedresultater

I april ble det gjennomført 389 førstegangsavhør. Av disse ble 50 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. Ekskluderes avhør hvor forhold utenfor politiets kontroll har ført til forsinkelse, ble 59 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. 81 prosent av avhørene i april ble gjennomført innen 30 dager.

Av de 389 avhørene ble 38 (37,5) prosent av avhørene tatt i saker som omhandlet seksuallovbrudd, 55 prosent av avhørene ble tatt i saker som omhandlet vold, mens 8 (7,5) prosent av sakene omhandlet andre typer straffbare forhold.

For de avhørene som ikke ble gjennomført innenfor fristen, er hovedårsaken til fristbrudd kapasitets- eller ressursmangel.

1.2 Andel avhør innenfor frist

De siste 12 månedene (mai 2016-april 2017) er det gjennomført 5 626 førstegangsavhør, hvorav 55 prosent er gjennomført innenfor frist. Gjennomsnittlig antall avhør i en måned de siste 12 månedene er 469 førstegangsavhør. Høyest antall avhør ble gjennomført i mars 2017 med 613 avhør. Lavest antall avhør ble gjennomført i juli 2016 med 251 avhør. Hittil i 2017 er det gjennomført 2060 førstegangsavhør, hvorav 55 prosent er gjennomført innenfor frist.

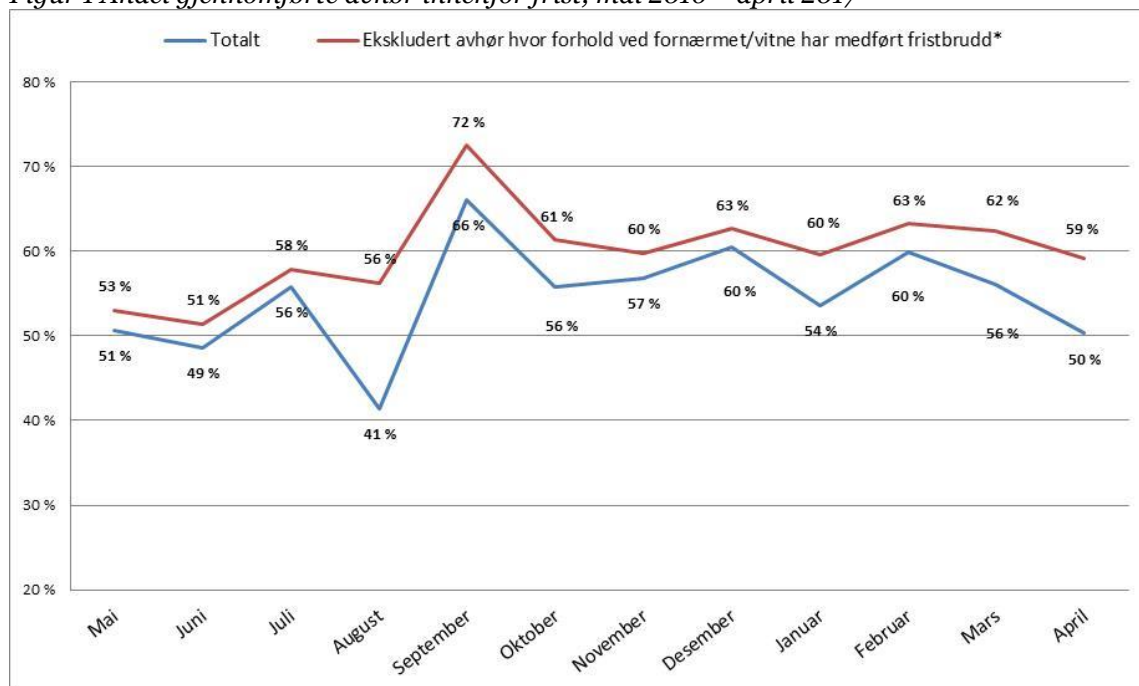
Av avhørene gjennomført i april var 38 prosent knyttet til seksuallovbrudd, 55 prosent knyttet til vold og 8 prosent til andre årsaker. 83 prosent av de avhørte var oppgitt å være fornærmet i saken, mens de resterende 17 prosent var vitner.

Av de 389 førstegangsavhørene som ble gjennomført i april ble 50 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. Andelen førstegangsavhør som er gjennomført innenfor frist har variert fra måned til måned, jf. figur 1.

I avhørene som *ikke* ble gjennomført innenfor frist, er den innrapporterte hovedårsaken til fristbrudd kapasitets- eller ressursmangel. Dette gjelder særlig mangel på kapasitet hos avhører/avhørsleder og barnehusene. Dette varierer imidlertid mellom de ulike barnehusene og politidistrikt.

Ved flere avhør rapporteres det om forsinket behandlingstid på grunn av forhold rundt barnet som er utenfor politiets kontroll. Barnet kan eksempelvis være sykt, ha rømt eller være bortreist. I april har det særlig vært mange knyttet til påskeferie. Ekskluderes disse avhørene hvor ulike forhold ved fornærmede eller vitne har medført fristbrudd, er 59 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist i april.

Figur 1 Andel gjennomførte avhør innenfor frist, mai 2016 – april 2017

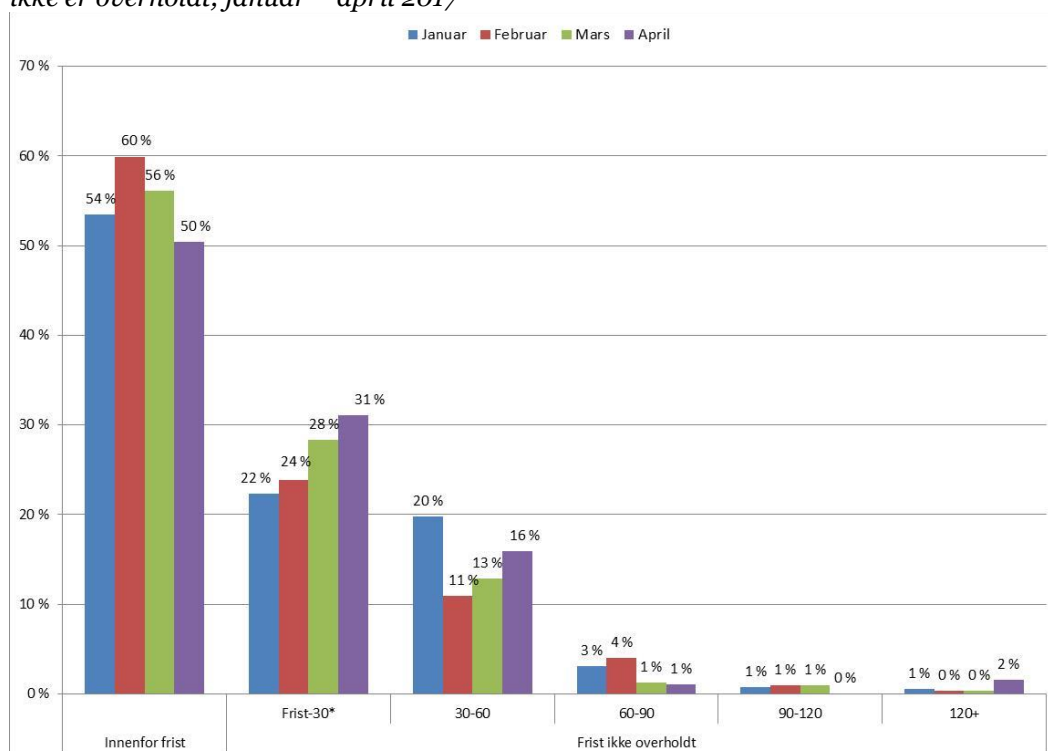

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette omfatter eksempelvis avhør hvor fristbrudd skyldes at fornærmet eller vitne er sykt, har rømt eller er bortreist.

Andelen av førstegangsavhørene gjennomført i løpet av 30 dager var i april 81 prosent. De tre foregående månedene var det tilsvarende tallet mellom 76-85 prosent. Andelen avhør gjennomført i de ulike fristkategoriene er gitt i figur 2.

Figur 2 Andel avhør innenfor frist, samt fordeling av lang ventetid i ulike tidskategorier, der frist ikke er overholdt, januar – april 2017

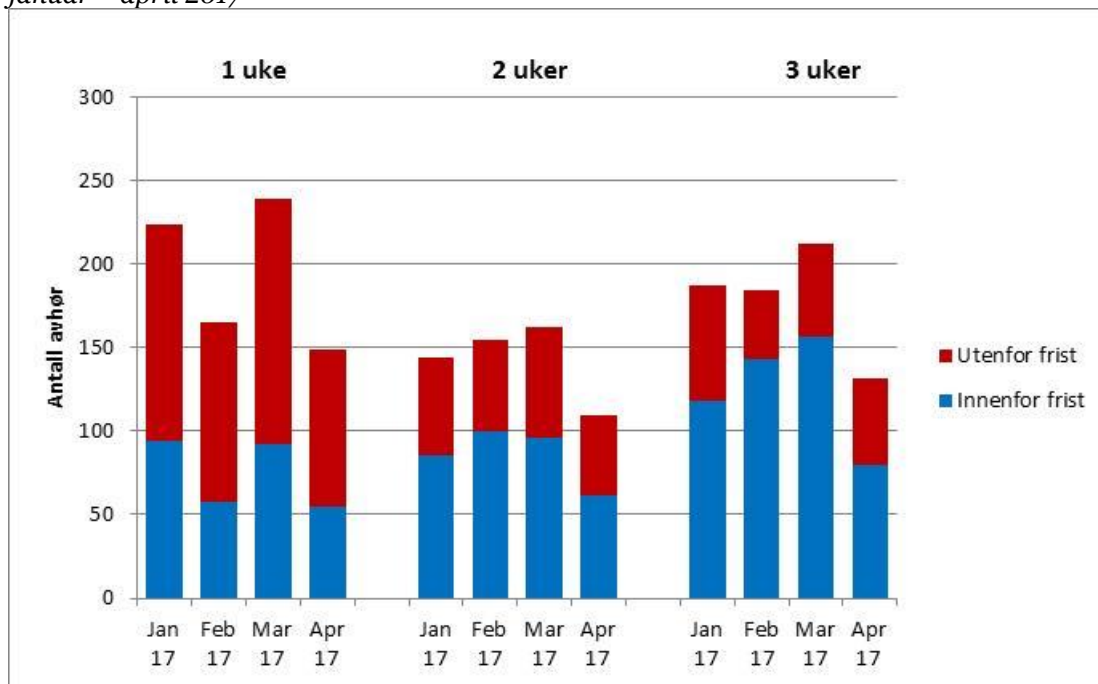

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette gjelder tidsperioden mellom utløp av frist og 30 dager etter at forholdet ble anmeldt/avhørte kom inn i saken.

Avhengig av nærmere angitte lovpålagte vilkår skal avhøret være gjennomført innen 1-3 uker. I tillegg kan fristen forlenges med en uke hvis særlige grunner foreligger.² Av førstegangsavhørene hadde 38 prosent en frist på 1 uke, mens andelen på 2 og 3 uker var på henholdsvis 28 og 34 prosent. Nærmere beskrivelse av antall avhør og andel gjennomført innenfor frist er gitt i figur 3 og tabell 1.

Figur 3 Antall avhør avholdt innenfor og utenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, januar – april 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Tabell 1 Andel avhør gjennomført innenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, januar – april 2017

Frist	Jan 17	Feb 17	Mar 17	Apr 17
1 uke	42 %	35 %	38 %	37 %
2 uker	59 %	65 %	59 %	56 %
3 uker	63 %	78 %	74 %	61 %

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

1.3 Ventetid og median

Ventetid og median sier ikke noe om de tilrettelagte avhørene er gjennomført innenfor fristen. Det sier imidlertid noe om når avhørene er gjennomført. For de 389

² Nærmere omtalt i straffeprosessloven § 239.

førstegangsavhørene som ble gjennomført i april var gjennomsnittlig ventetid på avhør 20,3 dager, mens median ventetid var på 17,0 dager.

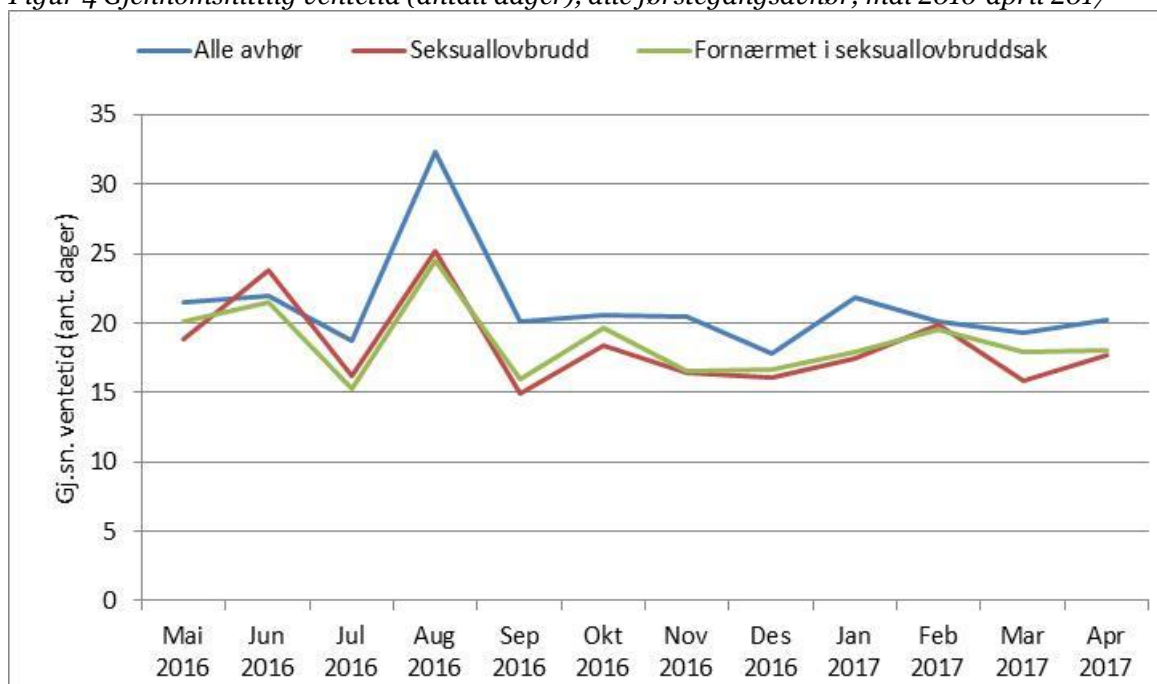
Tabell 2 Antall førstegangsavhør, gjennomsnittlig ventetid og median – april 2017

	Antall avhør	Gjennomsnitt	Median
Alle avhør	389	20	17
Seksuelle overgrep (SO)	146	18	12
Fornærmet i SO-saker	115	18	11

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Figur 4 viser utviklingen i gjennomsnittlig ventetid for alle førstegangsavhør, alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd, samt for alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd hvor den avhørte var fornærmet. Gjennomsnittlig ventetid for alle avhør økte i april med 1,0 dag og var på 20,3 dager. Gjennomsnittlig ventetid på avhør knyttet til seksuallovbrudd økte med 1,8 dager i forhold til mars og er nå på 17,7 dager. Fornærmede i seksuallovbrudd hadde i april en gjennomsnittlig ventetid på 18,1 dager, en økning på 0,2 dager i forhold til mars. Hovedårsaken til økningen kommer av at påsken fører til at fornærmede/vitne ikke har mulighet til å møte til avhør, og/eller avhører/avhørsleder har påskeferie.

Figur 4 Gjennomsnittlig ventetid (antall dager), alle førstegangsavhør, mai 2016-april 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene